Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 27. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Člen 63 PDEU – Prosti pretok kapitala – Davek od dohodkov pravnih oseb – Obdavčitev dohodkov od nepremičnin, ki so na ozemlju države članice – Različno obravnavanje skladov rezidentov in skladov nerezidentov – Oprostitev zgolj skladov rezidentov – Primerljivost položajev – Upoštevanje davčne ureditve, ki se uporablja za vlagatelje – Neobstoj – Upravičitev – Nujnost ohraniti koherentnost nacionalne davčne ureditve – Nujnost ohraniti enakomerno porazdelitev davčne pristojnosti med državami članicami – Neobstoj“

V zadevi C-537/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 18. decembra 2019, ki je na Sodišče prispela 21. oktobra 2020, v postopku

L Fund

proti

Finanzamt D,

ob udeležbi

Bundesministerium der Finanzen,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, P. G. Xuereb (poročevalec), T. von Danwitz, A. Kumin, sodniki, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodna tajnica: S. Beer, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. oktobra 2022,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za L Fund K. Rohde, Rechtsanwalt,

* Jezik postopka: nemščina.

– za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,

– za Evropsko komisijo B. Martenczuk, W. Roels in V. Uher, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 63 PDEU.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo L Fund in Finanzamt D (davčni urad D, Nemčija) glede zavezanosti družbe L Fund za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb za davčna leta od 2008 do 2010 (v nadaljevanju: sporna davčna leta).

Pravni okvir

Nemško pravo

3 Člen 1(1), točka 5, Körperschaftsteuergesetz (zakon o davku od dohodkov pravnih oseb) v različici, ki je veljala v spornih davčnih letih (v nadaljevanju: KStG), določa:

„Neomejena davčna obveznost

1. Za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb so neomejeno zavezane te pravne osebe, združenja oseb in premoženjske mase, ki imajo upravo ali sedež na nacionalnem ozemlju:

[…]

(5) društva, institucije, ustanove in drugi skladi za posebne namene zasebnega prava, ki nimajo pravne osebnosti“.

4 Člen 2(1) KStG določa:

„Omejena davčna obveznost

Za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb so omejeno zavezane:

1. pravne osebe, združenja oseb in premoženjske mase, ki na nacionalnem ozemlju nimajo niti uprave niti sedeža, za dohodke, ki jih prejmejo na navedenem ozemlju“.

5 Člen 1 Investmentsteuergesetz 2004 (zakon o davku na naložbe iz leta 2004) v različici, ki je veljala v spornih poslovnih letih (v nadaljevanju: InvStG 2004), naslovljen „Področje uporabe in opredelitve pojmov“, določa:

„Ta zakon ureja:

1. nacionalno naložbeno premoženje, kadar je v obliki investicijskega sklada v smislu člena 2(1) Investmentgesetz [(zakon o naložbah, v nadaljevanju: InvG)] ali investicijske delniške družbe v smislu člena 2(5) [InvG] (investicijska družba nacionalnega prava), in deleže v takem nacionalnem naložbenem premoženju (nacionalni naložbeni deleži);

2. tuje naložbeno premoženje in tuje naložbene deleže v smislu člena 2(8) in (9) [InvG].

[…]“

6 Člen 2 InvStG 2004, naslovljen „Dohodki od naložbenih deležev“, v odstavku 1 določa:

„Dohodki, razdeljeni iz naslova naložbenih deležev, dohodki, ki so s temi dohodki izenačeni, in vmesni dobiček spadajo med dohodke iz kapitala v smislu člena 20(1), točka 1, Einkommensteuergesetz [(zakon o dohodnini, v nadaljevanju: EStG)] […].“

7 Člen 4 InvStG 2004, naslovljen „Dohodki, prejeti v tujini“, v odstavku 2 določa:

„Če so v dohodkih, razdeljenih iz naslova naložbenih deležev, in v dohodkih, ki so s temi dohodki izenačeni, vsebovani dohodki, ki izvirajo iz tuje države in ki se v tej državi obdavčijo z davkom, ki se odbije dohodnini ali davku od dohodkov pravnih oseb v skladu s členom 34c(1) [EStG], s členom 26(1) [KStG] ali s konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, je treba pri vlagateljih, ki so neomejeni davčni zavezanci, določeni in plačani tuji davek – če zanj ni določena nobena izravnava – odbiti od dela dohodnine ali davka od dohodkov pravnih oseb, ki ustreza tem tujim dohodkom, povišanim za proporcionalni del tujega davka. […] Kadar dohodki, izplačani iz naslova tujih naložbenih deležev, in dohodki, ki so s temi dohodki izenačeni, vključujejo dohodke, ki so v Nemčiji obdavčeni z davkom na dohodek iz kapitala, se ti dohodki in davek, ki je bil od teh dohodkov pobran v Nemčiji, za namene odbitja in v okviru uporabe člena 7(1) štejejo za tuje dohodke in davke v smislu prvega stavka. […]“

8 Člen 7 InvStG 2004, naslovljen „Davek na dohodek iz kapitala“, v odstavku 1, točka 1, določa:

„Davek na dohodek iz kapitala se odtegne pri viru za:

1. dohodke, razdeljene v smislu člena 2(1) […]“.

9 Člen 11 InvStG 2004, naslovljen „Skladi za posebne namene, oprostitev plačila davka in davčni nadzor“, v odstavku 1 določa:

„Posebni investicijski skladi nacionalnega prava se štejejo za sklade za posebne namene v smislu člena 1(1), točka 5, [KStG]. Oproščeni so davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodka iz dejavnosti. Drugi stavek se uporablja tudi za investicijske delniške družbe. […]“

10 Člen 15 InvStG 2004, naslovljen „Nacionalni specializirani investicijski skladi“, v odstavku 2 določa:

„Dohodki od dajanja v najem in zakup nacionalnih nepremičnin in z nepremičninami izenačenih stvarnih pravic ter dobički iz zasebne prodaje takih nepremičnin in pravic se prikažejo ločeno. Ti dohodki se štejejo za dohodke, ki jih omejeni davčni zavezanec prejme neposredno v smislu člena 49(1), točka 2(f), točka 6 in točka 8 [EStG]. Enako velja za uporabo določb konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Člen 7 se smiselno uporablja, pri čemer je davčna stopnja 25 % in investicijska družba davek na dohodek iz kapitala odtegne pri viru. […]“

11 Člen 2(8) in (9) InvG v različici, ki je veljala v spornih poslovnih letih, določa:

„8. Tuji investicijski skladi so investicijski skladi v smislu člena 1, drugi stavek, ki jih ureja pravo druge države. Šteje se, da spoštujejo načelo razpršitve tveganj tudi takrat, kadar v nezanemarljivem delu vsebujejo deleže v enem ali več drugih skladih, ti drugi skladi pa so neposredno ali posredno sestavljeni upoštevajoč načelo razpršitve tveganj.

9. Tuji investicijski deleži so deleži v tujih investicijskih skladih, ki jih izda podjetje s sedežem v tujini (tuja investicijska družba) in za katera vlagatelj bodisi lahko zahteva izplačilo v zameno za njihovo vrnitev bodisi ne more zahtevati njihovega izplačila, je pa tuja investicijska družba v državi, v kateri ima sedež, podvržena nadzoru sredstev investicijskih skladov.“

Luksemburško pravo

12 Zakon z dne 13. februarja 2007 o specializiranih investicijskih skladih (*Mémorial* A 2007, št. 13, v nadaljevanju: zakon o specializiranih investicijskih skladih) v členu 66(1) določa, da „razen davka na zbiranje kapitala v civilnih in gospodarskih družbah in davka na vpis kapitala, določenega v členu 68 [tega zakona], specializirani investicijski skladi iz tega zakona niso zavezani za plačilo nobenega drugega davka“.

Spor o glavni stvari, vprašanje za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

13 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari, L Fund, je nepremičninski investicijski sklad, ustanovljen v obliki specializiranega investicijskega sklada na podlagi luksemburškega prava, ki nima niti sedeža niti centralne uprave v Nemčiji.

14 L Fund je zaprti sklad, ki ima samo dva institucionalna vlagatelja, katerih niti sedež niti centralna uprava nista v Nemčiji.

15 V skladu z luksemburškim pravom sklad L Fund kot specializirani investicijski sklad v Luksemburgu ni zavezan za plačilo davka, razen davka na zbiranje kapitala v civilnih in gospodarskih družbah ter davka na vpis kapitala, določenega v členu 68 zakona o specializiranih investicijskih skladih. Na podlagi tega prava dividende, ki jih izplača sklad L Fund, niso predmet davčnega odtegljaja v Luksemburgu niti v zvezi z njimi niso obdavčeni vlagatelji nerezidenti.

16 Sklad L Fund je v spornih davčnih letih prejemal dohodke od oddajanja v najem nepremičnin, ki so v Nemčiji, in od prodaje nekaterih od teh nepremičnin.

17 Julija 2013 je vložil napovedi za odmero davka od dohodkov pravnih oseb za sporna davčna leta zaradi omejene davčne zavezanosti za plačilo tega davka, pri čemer pa je pojasnil, da po svojem mnenju v Nemčiji ni zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.

18 Vendar je davčni urad D menil, da je sklad L Fund omejeno zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, in izdal odločbe o odmeri davka za sporna davčna leta.

19 Sklad L Fund je te odločbe izpodbijal pri Finanzgericht Münster (finančno sodišče v Münstru, Nemčija), ki je s sodbo z dne 20. aprila 2017 te odločbe v bistvu potrdilo.

20 Navedeni sklad je zoper to sodbo vložil revizijo pri Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče v tej zadevi.

21 To sodišče navaja, da je v skladu s členom 2, točka 1, KStG sklad L Fund, ki v Nemčiji nima niti sedeža niti centralne uprave, omejeno zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb za vse dohodke, ki jih je prejel na ozemlju te države članice. Zanj naj ne bi veljala nobena osebna ali stvarna oprostitev. Sklad L Fund naj namreč v nasprotju z odprtimi investicijskimi skladi, ki jih ureja nacionalno pravo, ne bi mogel biti upravičen do oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004, ker je ta sklad na podlagi člena 1(1), točka 2, InvStG 2004 v povezavi s členom 2(8) InvG v različici, ki je veljala v spornih davčnih letih, tuji sklad.

22 V tem okviru se navedeno sodišče sprašuje, ali to, da je izključeno, da bi bil tuji sklad lahko upravičen do te oprostitve, združljivo s pravom Unije.

23 V zvezi s tem – pri čemer priznava, da o tem vprašanju obstajajo različna stališča – navaja, da bi bila ta izključitev zaradi posebnosti nemškega davčnega prava lahko združljiva s členom 63 PDEU.

24 Glede teh posebnosti predložitveno sodišče pojasnjuje, da oprostitev plačila davka od dohodkov pravnih oseb za sklade nacionalnega prava, določena v členu 11(1), drugi stavek, InvStG 2004, pomeni izvajanje načela preglednosti, v skladu s katerim se dohodki obdavčijo samo enkrat, in sicer na ravni vlagateljev. V skladu s členom 2(1) InvStG 2004 morajo ti vlagatelji plačati davek na dividende, ki so jim izplačane, ali – kadar gre za sklad, ki zadrži ustvarjeni dobiček – na dohodke, enakovredne takemu izplačilu.

25 Kar zadeva specializirane nepremičninske sklade nacionalnega prava, ki imajo izključno vlagatelje, ki niso rezidenti, naj bi bili v skladu s členom 15(2), drugi stavek, InvStG 2004 dohodki od nepremičnin, ki jih tak sklad prejme na nemškem ozemlju, neposredno pripisani zadevnim vlagateljem nerezidentom kot lastni in omejeno obdavčljivi dohodki. Za zagotovitev obdavčitve vlagateljev, ki niso rezidenti, naj bi moral sklad na podlagi člena 15(2), četrti stavek, InvStG 2004 davek odtegniti pri viru.

26 Predložitveno sodišče navaja, da izvajanje načela preglednosti ustreza volji zakonodajalca, da prepreči, da bi se vlagatelji nerezidenti – ki bi bili, če bi neposredno vlagali v nepremičnine na nacionalnem ozemlju, omejeno zavezani za plačilo davka – taki obveznosti plačila davka izognili s tem, da bi tako naložbo izvedli prek specializiranega nepremičninskega sklada. Načelo preglednosti naj bi privedlo do tega, da so vlagatelji nerezidenti obdavčeni, kot če bi izvedli neposredne naložbe.

27 Kar zadeva tuje specializirane nepremičninske sklade, pa naj bi se dohodki od nepremičnin, prejeti na nemškem ozemlju, obdavčili pri skladu, ki je zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, saj ni upravičen do oprostitve iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004, medtem ko naj vlagatelji nerezidenti tega sklada ne bi bili obdavčeni, ker se člen 15(2), drugi stavek, InvStG 2004 uporablja le za posebne nepremičninske sklade nacionalnega prava.

28 V obeh primerih naj bi bili torej dohodki, ki jih vlagatelji nerezidenti prejmejo v Nemčiji, obdavčeni samo enkrat, vendar na različnih ravneh. Ta razlika v davčnem obravnavanju naj bi bila posledica tega, da nemški zakonodajalec v primeru specializiranih nepremičninskih skladov nerezidentov, ki imajo vlagatelje nerezidente, zaradi načela teritorialnosti javne oblasti z odtegnitvijo pri viru ne more zagotoviti pravice Zvezne republike Nemčije kot države članice, na ozemlju katere so zadevne nepremičnine, da te vlagatelje nerezidente obdavči.

29 Tako naj bi bil v obravnavani zadevi sklad L Fund kot tuji specializirani nepremičninski sklad zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb iz naslova dohodkov, ki jih prejema od nepremičnin v Nemčiji, medtem ko naj njegova institucionalna vlagatelja nerezidenta v tej državi članici ne bi bila obdavčena.

30 Nasprotno pa primerljiv specializirani nepremičninski investicijski sklad nacionalnega prava, ki ima dva institucionalna vlagatelja nerezidenta, ni zavezan za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Nemčiji iz naslova teh dohodkov, ker se ti pripišejo tema vlagateljema.

31 Glede na navedeno se predložitveno sodišče sprašuje, na prvem mestu, ali oprostitev iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004 pomeni omejitev pretoka kapitala v smislu člena 63(1) PDEU. Na eni strani navedeno sodišče dvomi, da bi navedena oprostitev lahko odvrnila vlagatelje nerezidente od vlaganja v nepremičnine, ki so na nemškem ozemlju, ker bi bili dohodki, prejeti od takih nepremičnin, sicer tako za specializirane nepremičninske sklade rezidente kot tudi za nerezidente obdavčeni samo enkrat, vendar bi do tega obdavčenja prišlo na različnih ravneh.

32 Na drugi strani naj prav tako ne bi bilo gotovo, da je posledica navedene oprostitve odvračanje nacionalnih vlagateljev od pridobitve deležev v specializiranih nepremičninskih skladih nerezidentih. Dvojna obdavčitev, ki je posledica omejene obdavčitve teh skladov iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb in obdavčitve teh vlagateljev z davkom na dohodek iz kapitala iz naslova dividend, ki jih izplačajo navedeni skladi, naj bi bila v veliki meri odpravljena z odbitkom iz člena 4(2), sedmi stavek, InvStG 2004. Ker naj bi bil poleg tega specializirani sklad naložbeni instrument za zelo omejen krog institucionalnih vlagateljev za naložbo v specifičen predmet, bi lahko prisotnost potencialnih nacionalnih institucionalnih vlagateljev bila zgolj teoretična možnost.

33 Na drugem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje, ali so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti in specializirani nepremičninski investicijski skladi nacionalnega prava v primerljivem položaju. Po navedbah tega sodišča specializirani nepremičninski investicijski skladi nacionalnega prava, ki imajo institucionalne vlagatelje nerezidente, niso obdavčeni z davkom od dohodkov pravnih oseb zaradi neposrednega pripisa dohodkov od nepremičnin vlagateljem nerezidentom, določenega v členu 15(2), drugi stavek, InvStG 2004, in izrecne omejene zavezanosti za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb na te dohodke, kar naj bi dokazovalo, da je nacionalni zakonodajalec kot razlikovalno merilo za določitev ustrezne davčne obravnave upošteval davčni položaj vlagateljev in da se obdavčitev dohodkov od nepremičnin ne določi na ravni sklada, temveč glede na kraj prebivanja vlagateljev.

34 Na tretjem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje, ali je oprostitev zgolj skladov rezidentov iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004 mogoče upravičiti z nujnimi razlogi v splošnem interesu.

35 Na eni strani se je po navedbah tega sodišča za upravičitev izključitve posebnih nepremičninskih skladov nerezidentov iz te oprostitve mogoče sklicevati na nujnost zagotovitve uravnotežene porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami, saj obdavčitev dohodkov od nepremičnin, ki so na ozemlju države članice, na ravni teh skladov omogoča zagotovitev pravice te države članice do obdavčitve teh nepremičnin, ki je ne bi bilo mogoče zagotoviti na ravni obdavčitve njihovih vlagateljev nerezidentov.

36 Na drugi strani naj bi bilo po navedbah navedenega sodišča to, da sklad L Fund ni upravičen do navedene oprostitve, mogoče upravičiti s potrebo po ohranitvi koherentnosti davčne ureditve, saj se ista oprostitev specializiranih nepremičninskih investicijskih skladov nacionalnega prava izravna z neposredno obdavčitvijo institucionalnih vlagateljev nerezidentov teh skladov na podlagi člena 15(2), drugi stavek, InvStG 2004.

37 Na četrtem in zadnjem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje, ali nedodelitev oprostitve za specializirane nepremičninske investicijske sklade nerezidente ne presega tega, kar je nujno za zagotovitev koherentnosti nemškega davčnega sistema na področju naložb.

38 V teh okoliščinah je Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali člen 56 ES (postal člen 63 PDEU) nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero so domači specializirani nepremičninski skladi z izključno tujimi vlagatelji oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb, tuji specializirani nepremičninski skladi z izključno tujimi vlagatelji pa imajo omejeno obveznost plačila davka od dohodkov pravnih oseb na svoje dohodke iz oddajanja v najem, ustvarjene na nacionalnem ozemlju?“

39 Predložitveno sodišče je po tem, ko mu je bila vročena sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN (C-545/19, EU:C:2022:193), Sodišče z dopisom z dne 25. aprila 2022 obvestilo, da vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe.

Vprašanje za predhodno odločanje

40 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 63 PDEU razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki določa, da so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti omejeno zavezani za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb iz naslova dohodkov od nepremičnin, ki jih prejemajo na ozemlju te države članice, medtem ko so posebni nepremičninski investicijski skladi rezidenti tega davka oproščeni.

41 V skladu s sodno prakso Sodišča morajo države članice pristojnost na področju neposrednih davkov izvajati ob spoštovanju prava Unije, zlasti temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo DEU (sodba z dne 29. aprila 2021, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Dohodki, ki jih izplačajo KNPVP), C-480/19, EU:C:2021:334, točka 25).

42 Člen 63(1) PDEU na splošno prepoveduje omejitve pretoka kapitala med državami članicami. Ukrepi, ki so s to določbo prepovedani, ker omejujejo pretok kapitala, obsegajo ukrepe, ki bi nerezidente lahko odvračali od naložb v državi članici ali ki bi lahko rezidente te države članice odvračali od naložb v drugih državah (sodba z dne 29. aprila 2021, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Dohodki, ki jih izplačajo KNPVP), C-480/19, EU:C:2021:334, točka 26).

43 Ob tem v skladu s členom 65(1)(a) PDEU določbe člena 63 PDEU ne posegajo v pravice držav članic, da uporabljajo upoštevne predpise svoje davčne zakonodaje, ki vzpostavljajo razliko med davčnimi zavezanci, ki niso v enakem položaju glede na svoje rezidentstvo ali kraj, v katerem je naložen njihov kapital.

44 To določbo je treba glede na to, da pomeni izjemo od temeljnega načela prostega pretoka kapitala, razlagati ozko. Zato je ni mogoče razlagati tako, da bi bila vsaka davčna zakonodaja, ki davčne zavezance različno obravnava glede na kraj njihovega prebivališča ali glede na državo, v katero vlagajo svoj kapital, avtomatično združljiva s Pogodbo DEU. Odstopanje, določeno v členu 65(1)(a) PDEU, je namreč omejeno s členom 65(3) PDEU, ki določa, da nacionalne določbe, navedene v odstavku 1 tega člena, „ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja prostega pretoka kapitala in plačil iz člena 63 [PDEU]“ (sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 41 in navedena sodna praksa).

45 Sodišče je tudi presodilo, da je zato treba razlikovati med različnim obravnavanjem, ki ga člen 65(1)(a) PDEU dopušča, in diskriminacijo, ki je s členom 65(3) PDEU prepovedana. Da bi se nacionalna davčna zakonodaja lahko štela za združljivo z določbami Pogodbe DEU, ki se nanašajo na prosti pretok kapitala, pa je potrebno, da se različno obravnavanje, ki je posledica te zakonodaje, nanaša na položaje, ki objektivno niso primerljivi, ali pa da je upravičeno z nujnimi razlogi v splošnem interesu (sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 42 in navedena sodna praksa).

46 Zato je treba najprej preučiti obstoj različnega obravnavanja, nato morebitno primerljivost položajev in nazadnje, če bo potrebno, možnost upravičitve različnega obravnavanja.

Obstoj omejitve prostega pretoka kapitala

47 V obravnavani zadevi je iz predložitvene odločbe razvidno, da so v skladu z nemško zakonodajo iz postopka v glavni stvari specializirani nepremičninski investicijski skladi rezidenti oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb, medtem ko specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti do take oprostitve niso upravičeni.

48 Tako so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti in skladi rezidenti, kar zadeva davčna pravila, ki se zanje uporabljajo, deležni različnega obravnavanja, ki je manj ugodno za specializirane nepremičninske investicijske sklade nerezidente.

49 Tako različno davčno obravnavanje lahko na eni strani specializirane nepremičninske investicijske sklade nerezidente odvrne od naložb v nepremičnine, ki so v Nemčiji, in na drugi strani vlagatelje s prebivališčem v Nemčiji odvrne od uporabe specializiranih nepremičninskih investicijskih skladov, ki niso rezidenti, za take naložbe (glej v tem smislu sodbi z dne 10. maja 2012, Santander Asset Management SGIIC in drugi, od C-338/11 do C-347/11, EU:C:2012:286, točka 17, in z dne 21. junija 2018, ter Fidelity Funds in drugi, C-480/16, EU:C:2018:480, točka 44).

50 Te ugotovitve ne more omajati upoštevanje obdavčitve dividend, izplačanih vlagateljem v specializirane nepremičninske investicijske sklade rezidente, ker nemška zakonodaja iz postopka v glavni stvari oprostitve teh skladov ne pogojuje s tem, da so vsi dohodki od nepremičnin obdavčeni na ravni vlagateljev teh skladov.

51 V primeru specializiranih nepremičninskih investicijskih skladov nerezidentov, ki imajo vlagatelje s prebivališčem v Nemčiji, iz predložitvene odločbe namreč izhaja, da so poleg tega, da so ti skladi omejeno zavezani za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, ti vlagatelji, ki so neomejeno zavezani za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, zavezani tudi za plačilo davka na dohodek iz kapitala od dividend, ki jih izplačajo navedeni skladi.

52 Sicer drži, da naj bi bil namen odbitka iz člena 4(2), sedmi stavek, InvStG 2004 odprava tega dvojnega obdavčevanja. Vendar je iz spisa razvidno, da je v praksi popolna odprava navedene dvojne obdavčitve odvisna od posebnega davčnega položaja posameznega imetnika deleža in je torej negotova. Poleg tega je nemška vlada na obravnavi potrdila, da bi bili lahko vlagatelji rezidenti specializiranih nepremičninskih investicijskih skladov nerezidentov glede na svoj davčni položaj v slabšem položaju kot vlagatelji rezidenti specializiranih nepremičninskih investicijskih skladov rezidentov.

53 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da zakonodaja, kot je nemška zakonodaja iz postopka v glavni stvari, pomeni omejitev prostega pretoka kapitala, ki je načeloma prepovedana s členom 63 ES.

Primerljivost položajev

54 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, na eni strani, da je treba primerljivost čezmejnega položaja z notranjim položajem preučiti ob upoštevanju cilja zadevnih nacionalnih določb ter njihovega predmeta in vsebine ter, na drugi strani, da je treba pri presoji, ali je različno obravnavanje, ki izhaja iz zadevne zakonodaje, odraz tega, da so položaji objektivno različni, upoštevati le upoštevna razlikovalna merila, ki jih določa zadevna zakonodaja (sodba z dne 29. aprila 2021, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Dohodki, ki jih izplačajo KNPVP), C-480/19, EU:C:2021:334, točka 49 in navedena sodna praksa).

55 Kar zadeva cilje, ki jim sledijo določbe nemškega prava iz postopka v glavni stvari, je iz predložitvene odločbe razvidno, da se dohodki od nepremičnin skladov rezidentov, ki imajo institucionalne vlagatelje nerezidente, z davkom od dohodkov pravnih oseb ne obdavčijo na ravni sklada, ampak na ravni vlagateljev, da bi se uveljavilo načelo preglednosti, v skladu s katerim se dohodki obdavčijo le enkrat, ter zagotovilo enako obravnavanje neposrednih naložb in naložb prek investicijskega sklada. Te določbe naj bi s tem, da se dohodki od nepremičnin skladov rezidentov obdavčijo le na ravni vlagateljev, bile namenjene preprečitvi kopičenja davčnih odtegljajev na ravni sklada in na ravni vlagateljev.

56 Iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, je tudi razvidno, da so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti, ki imajo vlagatelje nerezidente, obdavčeni na ravni sklada, in ne vlagateljev, ker nemški zakonodajalec zaradi načela teritorialnosti javne oblasti ne more z odtegnitvijo davka pri viru zagotoviti pravice Zvezne republike Nemčije kot države članice, na ozemlju katere so zadevne nepremičnine, da te vlagatelje nerezidente obdavči.

57 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da edino razlikovalno merilo iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004 temelji na kraju sedeža skladov, saj so do oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb na podlagi te določbe upravičeni le skladi, ki jih ureja

nacionalno pravo, investicijski skladi, ki jih ureja pravo druge države, pa do te oprostitve niso upravičeni. Prav tako se člen 15(2), drugi stavek, InvStG 2004 uporablja le za specializirane nepremičninske investicijske sklade rezidente.

58 Vendar je treba navesti, prvič, da ima lahko specializirani nepremičninski investicijski sklad nerezident tudi vlagatelje, ki so rezidenti Nemčije in glede katerih Zvezna republika Nemčija lahko izvaja svojo davčno pristojnost. S tega vidika je specializirani nepremičninski investicijski sklad nerezident v položaju, ki je objektivno primerljiv s položajem specializiranega nepremičninskega investicijskega sklada rezidenta (glej v tem smislu sodbo z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 69 in navedena sodna praksa).

59 Drugič, skladi rezidenti in skladi nerezidenti so v primerljivem položaju glede na cilj, ki mu sledi načelo preglednosti, in sicer zagotoviti enako obravnavanje neposrednih naložb in naložb, izvedenih prek investicijskega sklada. Da bi se ta cilj dosegel, so namreč dohodki skladov rezidentov od nepremičnin obdavčeni le na ravni njihovih vlagateljev.

60 Tretjič, cilj, da se raven obdavčitve sklada prenese na vlagatelja, je mogoče doseči tudi, kar zadeva sklade nerezidente, tako da se oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004 pogoji z obdavčitvijo vlagateljev teh skladov. Čeprav Zvezna republika Nemčija sicer res ne more obdavčiti vlagateljev nerezidentov, pa je taka nemožnost skladna z logiko prenosa davčne stopnje iz sklada na vlagatelja.

61 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da to, da imajo možnost oprostitve pri viru odtegnjenega davka samo specializirani nepremičninski investicijski skladi rezidenti, ni utemeljeno z objektivno razliko v položaju med temi skladi in skladi, ki so rezidenti države članice, ki ni Zvezna republika Nemčija (glej po analogiji sodbo z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 70 in navedena sodna praksa).

62 Zato so glede na cilje nemške zakonodaje iz postopka v glavni stvari in glede na razlikovalno merilo, ki ga določa ta zakonodaja, skladi rezidenti in skladi nerezidenti v primerljivem položaju.

63 Poleg tega sicer drži, da je Sodišče v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 2. junija 2016, Pensioenfonds Metaal en Techniek (C-252/14, EU:C:2016:402), na katero se sklicuje nemška vlada, presodilo, da je različno obravnavanje obdavčitve dividend, izplačanih pokojninskim skladom, glede na to, ali imajo ti skladi status rezidenta ali nerezidenta, ki izhaja iz uporabe dveh različnih metod obdavčitve za te sklade, utemeljeno z različnostjo položajev med tema kategorijama davčnih zavezancev glede na cilj, ki mu sledi nacionalna ureditev, ki se je obravnavala v tej zadevi, ter njen predmet in vsebino (sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 51).

64 Vendar so bili v navedeni zadevi skladi rezidenti in skladi nerezidenti, ki so bili pokojninski skladi, sami obdavčeni, ampak drugače, in sicer upoštevajoč cilj zadevne nacionalne zakonodaje, ki je v okviru pokojninskega sistema bil uvedba nevtralne in neodvisne obdavčitve različnih vrst sredstev in vseh zadevnih oblik pokojninskega varčevanja ter ki ga zadevna država ni mogla zagotoviti tako, da bi enako obdavčila sklade rezidente in sklade nerezidente.

65 V obravnavani zadevi pa so skladi rezidenti oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb in niso obdavčeni z drugo vrsto davka.

Obstoj nujnega razloga v splošnem interesu

66 Spomniti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča omejitev prostega pretoka kapitala dopustna, če jo upravičujejo nujni razlogi v splošnem interesu, če je primerna za zagotovitev uresničitve cilja, ki mu sledi, in ne presega tega, kar je nujno za dosego tega cilja (sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 75 in navedena sodna praksa).

67 V obravnavani zadevi nemška vlada v pisnem stališču trdi, da tudi če bi nemška zakonodaja iz postopka v glavni stvari pomenila omejitev prostega pretoka kapitala, bi bila ta omejitev upravičena glede na dva nujna razloga v splošnem interesu, in sicer, prvič, zaradi nujnosti ohranitve koherentnosti nacionalnega davčnega sistema in, drugič, zaradi ohranitve enakomerne porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami.

Potreba po zagotovitvi koherentnosti nacionalnega davčnega sistema

68 Spomniti je treba, da je Sodišče sicer presodilo, da nujnost ohranitve koherentnosti nacionalnega davčnega sistema lahko upraviči nacionalno ureditev, ki omejuje temeljne svoboščine, vendar je pojasnilo, da je treba za to, da bi bilo mogoče sprejeti argument, ki temelji na taki upravičitvi, dokazati obstoj neposredne povezave med zadevno davčno ugodnostjo in izravnavo te ugodnosti z določeno davčno dajatvijo, pri čemer je treba neposrednost te povezave presojati glede na cilj zadevne zakonodaje (sodbi z dne 16. decembra 2021, UBS Real Estate, C-478/19 in C-479/19, EU:C:2021:1015, točki 65 in 66, ter z dne 7. aprila 2022, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Oprostitev pogodbenih investicijskih skladov), C-342/20, EU:C:2022:276, točki 91 in 92 ter navedena sodna praksa).

69 Predložitveno sodišče in nemška vlada menita, da taka povezava obstaja, ker se davčna ugodnost, ki jo pomeni oprostitev skladov rezidentov, izravna z neposredno obdavčitvijo institucionalnih vlagateljev nerezidentov teh skladov, saj člen 15(2), drugi stavek, InvStG 2004 določa, da se dohodki od nepremičnin neposredno pripišejo vlagateljem nerezidentom. Za zagotovitev obdavčitve teh vlagateljev nerezidentov naj bi moral navedeni sklad na podlagi člena 15(2), četrti stavek, InvStG 2004 davek odtegniti pri viru. Poleg tega, če bi bilo treba upoštevati oprostitev iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004, naj bi se ta oprostitev izravnala z obdavčitvijo vlagateljev iz člena 2(1) InvStG 2004, ki se jim davek odtegne pri viru v smislu člena 7 InvStG 2004.

70 V zvezi s tem je treba navesti, da čeprav oprostitev iz člena 11(1), drugi stavek, InvStG 2004 v tej določbi ni izrecno pogojena s tem, da obdavčitev vlagateljev sklada omogoča izravnavo te oprostitve, bi taka neposredna povezava lahko vseeno izhajala iz zadevne davčne ureditve.

71 Predložitveno sodišče, ki je edino pristojno za razlago nacionalnega prava, mora ugotoviti, ali neposreden pripis dohodkov od nepremičnin vlagateljem nerezidentom in obdavčitev vlagateljev rezidentov skladov rezidentov izravnata oprostitev, do katere so ti skladi upravičeni. Zlasti mora preveriti, ali so taki vlagatelji obdavčeni sistematično in niso upravičeni do oprostitve navedenega davka.

72 Tudi če bi taka neposredna povezava lahko izhajala iz zadevne davčne ureditve, bi bilo treba preveriti še, ali to, da je možnost oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb za dohodke od nepremičnin pridržana le za specializirane nepremičninske investicijske sklade rezidente, ne presega tega, kar je nujno za zagotovitev koherentnosti tega davčnega sistema (glej v tem smislu sodbo z dne 21. junija 2018, Fidelity Funds in drugi, C-480/16, EU:C:2018:480, točka 83).

73 V zvezi s tem je treba navesti, na eni strani, da – kar zadeva vlagatelje rezidente specializiranega nepremičninskega investicijskega sklada nerezidenta – obdavčitev tega sklada vodi do dvojnega ekonomskega obdavčenja teh dohodkov, saj so ti obdavčeni, prvič, pri navedenem skladu in, drugič, pri vlagatelju rezidentu. Kot pa je bilo opozorjeno v točkah 51 in 52 te sodbe, odprave tega dvojnega obdavčevanja ni mogoče vedno doseči, kar je ravno v nasprotju s ciljem nacionalne zakonodaje iz postopka v glavni stvari (glej v tem smislu sodbo z dne 21. junija 2018, Fidelity Funds in drugi, C-480/16, EU:C:2018:480, točka 85).

74 Na drugi strani bi bilo notranjo koherentnost davčne ureditve iz postopka v glavni stvari mogoče ohraniti, če bi bili specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti lahko upravičeni do oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb, kadar bi se nemški davčni organi ob polnem sodelovanju teh skladov prepričali, da vlagatelji v navedene sklade plačujejo davek, ki je enakovreden davku, za plačilo katerega so zavezani vlagatelji v specializirane nepremičninske investicijske sklade rezidente. To, da bi se takim specializiranim nepremičninskim investicijskim skladom nerezidentom omogočilo, da so pod temi pogoji upravičeni do te oprostitve, bi pomenilo ukrep, ki je manj omejevalen od sedanje ureditve (glej v tem smislu sodbo z dne 21. junija 2018, Fidelity Funds in drugi, C-480/16, EU:C:2018:480, točka 84).

75 Za upravičitev omejitve prostega pretoka kapitala, ki jo povzroča nemška ureditev iz postopka v glavni stvari, se torej ni mogoče sklicevati na nujnost ohranitve koherentnosti nacionalnega davčnega sistema.

Nujnost ohranitve enakomerne porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami

76 Treba je opozoriti, kot je Sodišče že večkrat presodilo, da je upravičitev, ki se nanaša na ohranitev enakomerne porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami, dopustna, kadar je namen zadevne ureditve preprečiti ravnanje, ki bi lahko ogrozilo pravico države članice do izvajanja davčne pristojnosti v zvezi z dejavnostmi, ki se opravljajo na njenem ozemlju (sodba z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 82 in navedena sodna praksa).

77 Vendar se država članica, ki se je tako kot v položaju iz postopka v glavni stvari odločila, da skladom rezidentom ne bo naložila plačila davka za njihove dohodke nacionalnega izvora, ne more sklicevati na nujnost zagotovitve uravnotežene porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami, da bi upravičila obdavčitev skladov nerezidentov, ki prejemajo take dohodke (glej po analogiji sodbo z dne 17. marca 2022, AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, točka 83 in navedena sodna praksa).

78 Iz tega izhaja, da upravičitve, ki temelji na ohranitvi enakomerne porazdelitve davčne pristojnosti med državami članicami, prav tako ni mogoče sprejeti.

79 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 63 PDEU razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki določa, da so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti omejeno zavezani za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb iz naslova dohodkov od nepremičnin, ki jih prejemajo na ozemlju te države članice, medtem ko so posebni nepremičninski investicijski skladi rezidenti tega davka oproščeni.

Stroški

80 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 63 PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki določa, da so specializirani nepremičninski investicijski skladi nerezidenti omejeno zavezani za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb iz naslova dohodkov od nepremičnin, ki jih prejemajo na ozemlju te države članice, medtem ko so posebni nepremičninski investicijski skladi rezidenti tega davka oproščeni.

Podpisi